

Вдається неможливе

В ОДЕСЬКОМУ ХУДОЖНЬОМУ МУЗЕІ ВІДКРИТО ВИСТАВКУ ТВОРІВ ЖИВОПИСУ І ГРАФІКИ ХУДОЖНИКА ГЕОРГІЯ БЕЛЬЦОВА.

багато обіцяв у своїй творчості, — сказав В. Токарєв. — З часом, як я зміг переконалися, змінилася тільки одна обставина: він перестав бути учнем. А всі мовчазні обіцянки виконані сповна.

Вже в ранніх роботах Георгія Бельцова, представлених на виставці, помітне обдарування художника — властивість його ніби акумулювати живописний досвід майстрів південно-російської школи, проводячи його крізь призму своїх мистецьких симпатій. І не дозволяти стихії формалістичних викрутасів захльостувати свій повний мальовничої суміші гострий пензель: у його роботах всіх періодів, таких різних, нема тиску манери, підкресленого акцентування на майстерності. Такий, наприклад, пейзаж «Останній сніг», виконаний Г. Бельцовим у 1957 році. Картина великого формату включає багато планів і деталей: сіре низьке небо і калюжі, в яких воно відбиває свій холод, дерева, намети. І серед цього холоду, незатишку — гаряча цегляна стіна будиночка за залізницею. І через цю плямку полотна ніскільки не стає сумним, а лірично-радісним.

Велика робота «Пам'ять» — своєрідний ключ до розуміння багатьох творів майстра. Створена в середині 60-х, вона виконана в лаконічній, стриманій колористичній і графічній манері. По суті, це портрет дівчини на пейзажному тлі. Проте живописна розробка по статі зупинена на грані плаката, що надає їй скульптурної інтонації. Взагалі відтінок монументальності присутній у багатьох роботах майстра: його портретам великого формату властиві широке, узагальнене трактування одягу і драпірування тла, енергійна пластика тіл, ускладнені ракурси голів.

Г. Бельцов (і це відчутно) особливу увагу приділяє зображенню рук і облич своїх героїв, зупиняючись на різних стадіях, — це породжує певну недомовленість, надає образам, як б сказав, напруженого романтизму.

Несподіване тепло-синє тло драпірування чітко відтіняє сріблясту білизну сукні на «Жіночому портреті». Але як не сліпить ця пляма, вузлом композиції виступає тут жіноче обличчя, пластична тасмниця портрету. Вона в усьому: в енергійному розльоті ключиць, повороті до площини картини, в задумливому погляді. Художникові вдається неможливе — взяти з реального життя, зупинити і показати прихований від звичайного ока складний стан душі людини.

Чимось перекликається з цією роботою інший портрет — «Дівчина в червоному». Стримане світло-тіньове моделювання одягу підкреслює установку на колорит. Однак тут тут яскраво-червона пляма сукні не затуляє від глядача головного — обличчя, дзеркала людської душі.

Тонким ліризмом дихає полотно «Мрії» (1967 рік): жінка притуляється не просто до вікна, а до світу за вікном, до туманного пейзажу, до тихої і мрійливої музики живопису.

Іншого темпераменту пензель породив на полотні портрет скульптора П. Кравченка — гострохарактерний, вугластий образ творця. І звичайно ж, дуже цікаві автопортрети Георгія Бельцова; створені ним у різний час, вони стали своєрідною живописною автобіографією майстра.

«Оксана» — одна з найвідоміших робіт художника, також представлена тут. Багато глядачів знайомі з цим монументальним полотном лише за чисельними ілюстраціями, і на них чекає щаслива зустріч з популярним оригіналом.

Свій особливий світ, ніби виставку всередині виставки, утворюють тут натюрморти. Це розповідь про «неживі» предмети, про зворушливу увагу митця до звичайних начебто речей, його вміння своїм пензлем вдихнути в них життя. І тут у першу чергу впадає в око рідкісне обдарування художника: ні на мікрон не відступаючи від принципової достовірності, домагатися значної виразності.

В натюрморті «Скло» (а слід зазначити, так чи інакше скляні предмети зображує Г. Бельцов нерідко) невимовна чарівність фактури кольорового посуду. Ось вони, виявляється, які, ці звичайні чарівні речі!

Або невеликий, але театральньо-святковий натюрморт «Яблука на червоному тлі» (1975), з незмінним скляним предметом. І ще — «Натюрморт «Яблука», дитяча щедрість душі майстра.

Інакше трактує колір і образ Г. Бельцов у двох натюрмортах — «Овочі» і «Яблука і сливи», ніби набраних з дрібних калейдоскопічних мазків, простір між якими залишається чистим. Світла відкрита палітра цих натюрмортів створює атмосферу радісного, повнокровного життя людини.

Представлені на виставці малюнки виявляють у художникові тонкого, класичної вички, малювальника з добрим смаком і терплячою рукою. Не займають ці поживклі клаптики паперу багато місця в експозиції, проте лише оглянувши їх, розумієш, чому зобов'язаний Г. Бельцов бездоганністю

своїх композицій, анатомічною «щільністю» персонажів.

Багато років пізнає світ митець. І кожним своїм малюнком, кожним полотном ніби радіє тому, що пізнати ще в цьому світі належить йому дуже багато.

К. КАНЕВСЬКИЙ,
кореспондент

«Комсомольської іскри».

На знімках Л. Сидорського твори Г. Бельцова «Оксана» та «Скло».